

ADVIES 25/03 VAN HET RGCT

"AANPASSINGEN VAN DE REGLEMENTERING"

Reactie RGCT op het antwoord van de NMBS
op het
ADVIES 25/02 VAN HET RGCT

Goedgekeurd in de plenaire vergadering van 9 september 2025
als aanvulling op het advies 25/02

1 Context

Op 16 juli 2025 ontving het RGCT een reactie van de NMBS op het advies 25/02 over de aanpassingen van de reglementering van de vervoerbewijzen die de NMBS zich voorneemt. Het antwoord van de NMBS weerspiegelt de standpunten van de directie tijdens de Raad van Bestuur van juni en geeft tevens de beslissingen van die Raad weer. Het antwoord is gestructureerd volgens vijf punten die we hier harnemen, met daaraan toegevoegd onze reactie.

2 Reactie RGCT

Vooreerst wenst het RGCT de NMBS te danken voor de open communicatie over haar beslissing, maar ook duidelijk te stellen dat het antwoord van de NMBS **op een aantal punten teleurstellend is en niet tegemoetkomt aan het advies van het RGCT**. Daarom formuleert het RGCT op eigen initiatief een bijkomend advies over deze materie.

2.1 Aankoopprocedure van een ticket: prijs en voordeelkaart

Op de hernieuwde vraag van het RGCT (zie ook vorige adviezen) om het onderscheid tussen dal- en spitsuren op weekdagen te schrappen antwoordt de NMBS: 'De invoering van daluurtarieven is opgenomen in het Openbaredienstcontract afgesloten tussen de NMBS en de Staat en is een centraal element van onze strategie om reizen per trein te stimuleren (+50% vrije tijd) en de bezettingsgraad van treinen tijdens de daluren te verhogen.'

Het comité herhaalt haar bezorgdheid geuit in advies 25/02 over de complexiteit van een verschil in dal- en piektaarief voor de treinreiziger, en bijgevolg het risico op een grote

negatieve invloed op de reizigerservaring en een aanzienlijke toename van het aantal misverstanden en conflicten en zelfs van het aantal boetes voor te goeder trouw begane fouten, en uiteindelijk van het aantal reizigersklachten.

Door te verwijzen naar het Openbaredienstcontract geeft de NMBS de indruk dat de vraag van het RGCT ingaat tegen een wettelijk vastgelegd kader. Het Comité wenst te benadrukken dat wat in het **Openbaredienstcontract** tussen de NMBS en de Staat is vastgelegd **de mogelijkheid - en niet de verplichting - is om spitsuurtarieven in te voeren**.

Inderdaad, het artikel 24 vermeldt wel dat 'de NMBS ernaar streeft om...nieuwe producten en tarieven te lanceren om de trein buiten de piekperiodes te stimuleren', maar vermeldt nergens de praktische modaliteiten voor deze inspanning.

Het artikel 38 alinea 2 preciseert dan de aanpassing van niet gereguleerde tarieven van de NMBS moet bijdragen tot de volgende aspecten: 'het gebruik van de trein voor korte trajecten te stimuleren, de reisfrequentie door middel van gunstige prijzen/tarieven, passende tarieven voor reizen in kleine groepen, vooral buiten de piekuren.'

Verder stelt het artikel 38 alinea 6: 'de NMBS heeft een aantrekkelijk tarief voor het fietssupplement, in overeenstemming met de impact van fietsen op het Vervoersplan en de treincapaciteit. In dat verband verbindt NMBS zich ertoe een tarief in te voeren dat differentieert tussen piek- en dalmomenten.'

Buiten de bepalingen voor deze twee segmenten (kleine groepen en fietssupplement) is er in het Vervoerplan geen sprake van een voorkeurtarief voor de daluren.

De bepalingen van het **Vervoerplan** omtrent het invoeren van een daluurtarief zijn dus **veel beperkter en minder algemeen dwingend** dan de NMBS in haar antwoord laat uitschijnen. Indien de NMBS vasthoudt aan haar strategie om het onderscheid tussen dal- en piekuren tijdens de werkweek in te voeren, moet gestreefd worden naar **maximale duidelijkheid voor de reiziger** en moet de reiziger **ten volle van de voordeeltarieven kunnen gebruik maken**, bijvoorbeeld ook bij een **retourticket** als slechts één van de trajecten in de daluren valt.

2.2 Verbod op reisonderbreking en stopzetting van de reis

De NMBS stelt in haar antwoord op het bezwaar van het RGCT tegen het verbod op het onderbreken van een reis dat dit beperkingen oplegt aan de reiziger 'dat de invoering van verlaagde tarieven voor tickets buiten de piekuren onverenigbaar is met het onderbreken van een reis en/of het afzien van een reis. De NMBS is dus verplicht om de reisonderbreking en stopzetting van een traject voor tickets te verbieden.'

Het RGCT heeft bij nader inzien begrip voor het feit dat er misbruik zou kunnen worden gebruikt van een **daluurticket** dat bij verderzetting van de reis ten onrechte met het voordeelticket tijdens de spits zou kunnen worden gebruikt. Daarom stelt het RGCT een **compromis** voor: reisonderbreking is toegestaan, maar **geeft geen recht om tijdens de spits met een daluurticket te reizen**. Reizigers die hun reis wensen te onderbreken en een deel van die reis tijdens de spits wensen af te leggen, moeten zich een spitsuurticket aanschaffen voor het traject vanaf de reisonderbreking tot de eindbestemming.

2.3 Tariefzones

In het advies 25/02 betreurt het RGCT het verdwijnen van het recht om dezelfde dag onbeperkt te reizen binnen één zone ... en benadrukt het de noodzaak om het concept tariefzones te behouden om overeenkomsten met de andere openbaarvervoersbedrijven over geïntegreerde tarieven te faciliteren.

De NMBS verwijst in haar omstandig antwoord opnieuw naar het Openbaredienstcontract 'dat stelt dat het standaardticket 2de klas geldig is voor een enkel traject. Het standaardticket kan dus niet worden gebruikt als een soort vrijkaart in de tariefzone. De NMBS zal nog bekijken of het aangewezen is om naast het gekozen station ook de tariefzone op de biljetten weer te geven.

De tariefzones van de NMBS zullen behouden blijven voor de berekening van de prijs, maar ze komen hoe dan ook niet overeen met de zones van de andere openbaarvervoersmaatschappijen.

De NMBS begrijpt de argumenten en de aangekaarte noodzaak om een station vrij te kunnen kiezen voor abonnementen. Bij de aankoop van woon-werk- en woon-schoolabonnementen zal de NMBS vragen de stations van vertrek en bestemming te specificeren. Als het vertrek- en/of bestemmingsstation zich in een tariefzone bevindt, zal de regelgeving reizigers evenwel toestaan om in- of uit te stappen in een ander station binnen de tariefzone.'

Dit antwoord van de NMBS is te **vaag** voor het RGCT om er vrede mee te kunnen nemen. Het voorstel van de NMBS is weinig consistent en de verwijzing naar het Openbaredienstcontract kan dit niet verhullen. Zo zou de dubbele vermelding van tariefzone en station enkel tot verwarring leiden bij de reiziger. Wat is het nut van het vermelden van de zone als men slechts van één station in die zone mag gebruik maken? Dat de NMBS overweegt dat men wel **van een ander station dan het aankomststation zou mogen gebruik maken voor de terugreis** komt weliswaar tegemoet aan de vraag van het RGCT, maar de NMBS biedt hierover geen zekerheid; en als dit doorgevoerd wordt, zal een duidelijke communicatie naar de reiziger gevoerd moeten worden. Het is wenselijk dat eenzelfde regeling geldt voor **abonnementen en tickets**.

Het feit dat de tariefzones van de verschillende openbare-vervoermaatschappijen niet samenvallen wordt door de NMBS als een fataliteit voorgesteld. Het RGCT beveelt aan dat de **NMBS het initiatief neemt om de zone-indelingen in overleg met de verschillende maatschappijen beter op elkaar af te stemmen** zodat er een duidelijk systeem ontstaat voor de openbaarvervoerreiziger.

2.4 Verbod op het gebruik van meerdere biljetten voor een ononderbroken reis

De NMBS erkent de gegrondheid van de vraag van het RGCT om de mogelijkheid te bieden dat de reiziger een aanvullend ticket te kopen om zo een reis waarvoor hij reeds betalen te verlengen. Het **RGCT is tevreden met het feit dat de NMBS op deze vraag ingaat.**

2.5 Terugkeren

Er kan vastgesteld worden dat er **consensus** is tussen de NMBS en het RGCT over het toestaan om terug te keren tijdens een deel van de reis, waardoor de reizigers steeds de snelste reisweg kan volgen.

3 Conclusie

Het RGCT vraagt aan de directie van de NMBS deze reactie als een **aanvullend advies** op de voorgenomen aanpassingen van de reglementering voor te leggen **aan de Raad van Bestuur** en vraagt aan de Raad van Bestuur om haar beslissing van juni jl. te herzien.

Het RGCT zal zijn advies ook overmaken aan de bevoegde **minister**, in de hoop dat hij oog heeft voor de bezorgdheden die in dit advies zijn geformuleerd.